

# Πρωτεύουσα

ΜΑΪΟΣ 2010

08 ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ  
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ



## Σπίτια με... θέα την ιστορία

Επιστροφή  
στις παραδοσιακές  
γειτονιές της πόλης

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ  
ΤΩΝ ΨΑΛΙΔΙΩΝ  
Hair salons  
Vs παρπέρικα

ΚΤΙΡΙΟ ΖΕΜΕΝΙΔΗ  
Το παλιό  
οδοντιατρείο  
στην υπηρεσία  
των νέων



Αντλήστε Ποιότητα  
Η πρωτεύουσα κινείται με ΕΚΟ



# Σπίτια με... θέα την ιστορία!

Νεαρά ζευγάρια έδωσαν πνοή και ζωντάνια στις διατηρητέες κατοικίες



Φωτο: Παναγιώτης Μηνά



Παλιά διατηρητέα κτίρια μετατράπηκαν σε οάσεις χαράς για οικογένειες νεαρών ζευγαριών, που με πολύ κόπο, υπομονή και μεράκι κατάφεραν να δώσουν στις παλιές κατοικίες νέα πνοή, συνδυάζοντας με αριστοτεχνία το παλιό και μοντέρνο στοιχείο. Το όνειρό τους να ζήσουν και να μεγαλώσουν τα παιδιά τους σε σπίτια με... θέα την ιστορία της πρωτεύουσας, και όχι μόνο, έγινε πραγματικότητα.

Γράφει η Σύλβια Καρακατσάνη



**Σ**τοιχεία του παρελθόντος και πινελιές μοντέρνας αρχιτεκτονικής και διακόσμησης δένουν με απόλυτη αρμονία στα παλιά αρχοντικά, που ζωντάνεψαν ξανά και αποτελούν σήμερα ζεστή φωλιά και χώρο έμπνευσης νέων ανθρώπων, οι οποίοι αγαπούν την παράδοση και την ιστορία του τόπου μας. Με εσωτερικές αυλές, από τις οποίες ηχούν οι χαρούμενες φωνές των παιδιών, τον ηλιακό που σε υποδέχεται εγκάρδια στο σπίτι, τα ευρύχωρα, φωτεινά και ψηλοτάβανα δωμάτια και τις ξύλινες σκάλες που ενώνουν τα διάφορα επίπεδα του σπιτιού, οι παλιές κατοικίες σε ταξιδεύουν στο χρόνο και σε μαγεύουν με την επιβλητικότητά τους.

Οι εργασίες αναπαλαίωσης σε ένα διατηρητέο

σπίτι απαιτούν πολύ χρόνο και χρήμα, ενώ πρέπει να γίνονται με σειρά προτεραιότητας, ώστε να μην παρουσιαστούν προβλήματα στο μέλλον. Οι επεμβάσεις και οι προσθήκες επιδιώκουν να καταστήσουν το χώρο λειτουργικό χωρίς ν' αλλοιώνουν τον παραδοσιακό χαρακτήρα της κατοικίας. Οι νέοι ιδιοκτήτες -πάντοτε με την καθοδήγηση ειδικών στον τομέα των κατασκευών- κατάφεραν να επουλώσουν τις πληγές των ιστορικών κτιρίων και σήμερα τα κοιτάζουν να ορθώνονται μπροστά τους με υπερηφάνεια.



Φωτο: Γιώργος Κωνσταντίνου ➤



## Μια όαση στη Χρυσαλινιώτισσα

Στην οδό Αρχιεπισκόπου Φιλοθέου, στην περιοχή Χρυσαλινιώτισσας, υπήρχε κάποτε μια ετοιμόρροπη κατοικία. Σε κάθε βήμα που έκανες στο εσωτερικό του σπιτιού κινδύνευες να βρεθείς στο κενό ή να σε καταπλακώσουν κομμάτια από την οροφή και τους τοίχους. Το κτίριο χρησιμοποιείτο στο παρελθόν ως ξενώνας για μαθητές που φοιτούσαν στο Παγκύπριο Γυμνάσιο και τα τελευταία χρόνια είχε αφεθεί στο έλεος του χρόνου.

Ο φωτογράφος Δημήτρης Βαττής, ένας άνθρωπος που πάντα λάτρευε την παλιά πόλη, αποφάσισε μαζί με τη σύζυγό του

Ρούλα πως αυτό θα γινόταν το δικό τους σπιτικό. Ο πατέρας του Δημήτρη, άνθρωπος της δουλειάς αφού εργαζόταν ως εργολάβος οικοδομών, προσπάθησε να τον πείσει να μην αγοράσει το παλιό σπίτι, αλλά οι συμβουλές του δεν έπιασαν τόπο. Είχε πάρει ήδη την απόφασή του και ήταν αποφασισμένος να πετύχει αυτό που οι άλλοι θεωρούσαν ακατόρθωτο. Το ζευγάρι έκανε αίτηση για δάνειο και μόλις πήρε την έγκριση αγόρασε το σπίτι. Τότε άρχισε ένας σκληρός αγώνας. Οι εργασίες αναπαλαίωσης κράτησαν πέντε χρόνια. Το αποτέλεσμα είναι εντυπωσιακό. Το μισογ-

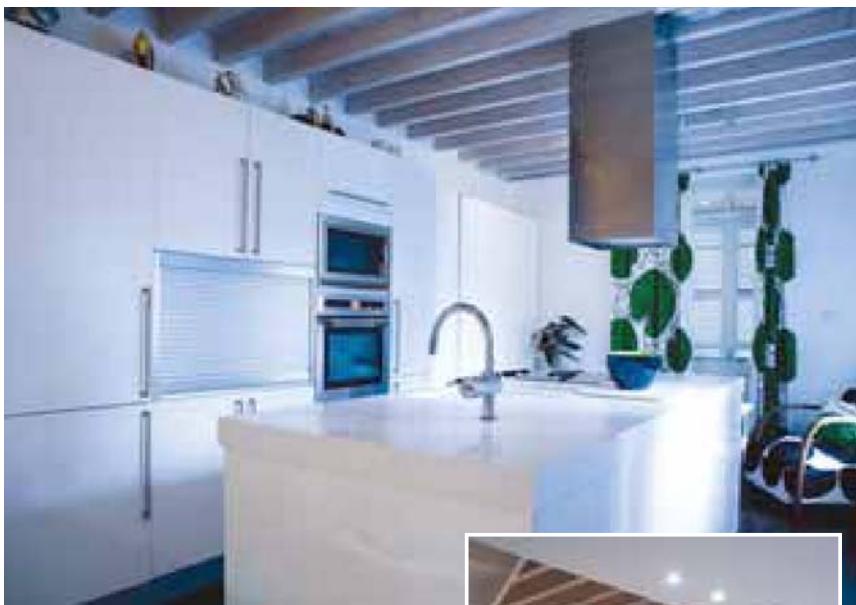


Η οικογένεια Βαττή.



Το σπίτι ήταν ετοιμόρροπο όταν το αγόρασε ο Δημήτρης.

κρεμισμένο σπίτι μετατράπηκε σε μικρό παλάτι. Ο Δημήτρης θυμάται τις αμέτρητες ώρες που πέρασε στο χώρο αυτό, προσπαθώντας να του δώσει νέα πνοή: «Για πέντε χρόνια γκρεμίζαμε, κτίζαμε και προσπαθούσαμε να φτιάξουμε το σπίτι διατηρώντας τα παραδοσιακά στοιχεία. Μακάρι να είναι καλά οι φίλοι μας που μας βοήθησαν σε αυτή την προσπάθεια. Είμαστε τυχεροί διότι



δίπλα μας υπήρχαν άνθρωποι πρόθυμοι να βοηθήσουν να στηθεί από την αρχή αυτό το οικοδόμημα».

Η Ρούλα είναι διακοσμήτρια και είχε στο μυαλό της από την αρχή πως ήθελε να φτιάξει το σπίτι, ώστε να αποτελεί ένα ζωντανό οργανισμό που ν' αποπνέει φρεσκάδα, παρά τα χρόνια που κουβαλούσε στην πλάτη του ως διατηρητέο. «Το σπίτι έγινε ολόσπρω με μοντέρνα στοιχεία. Παντρέψαμε το παλιό με το σύγχρονο και το δέσιμο ήταν απόλυτα επιτυχημένο. Σε αυτό μας βοήθησε η πολύ καλή φίλη -και αρχιτέκτονας- Ήρω Κασκάνη». Το ζευγάρι μαζί με τις δύο του θυγατέρες, Ήλια πεντέμισι χρόνων και Μαρίσα 15 μηνών, περνούν αρκετό χρόνο στο σπίτι και γενικά απολαμβάνουν τη ζωή στην παλιά Λευκωσία. «Νιώθουμε λες και ζούμε σε χωριό. Είμαστε σε μια γειτονιά που όλοι γνωρίζουν ο ένας τον άλλον. Το δέσιμο με τους ανθρώπους είναι πολύ στενό»



Η Ήλια και η Μαρίσα.

λον. Το δέσιμο με τους ανθρώπους είναι πολύ στενό. Σχεδόν κάθε απόγευμα περνώ από τον Ορφέα και παίζω τάβλι μαζί με τον καφετζή και παρέα με άλλους θαμώνες. Αν περάσουν 2-3 μέρες και δεν δώσω το παρόν μου με αναζητούν», μας είπε ο Δημήτρης, προσθέτοντας ότι και τα παιδιά κινούνται ελεύθερα στην περιοχή.

Το αίσθημα ασφάλειας και η

ποιότητα ζωής είναι ζητήματα τα οποία απασχολούν έντονα τα νέα ζευγάρια. Στην προκειμένη περίπτωση, ο Δημήτρης και η Ρούλα δηλώνουν απόλυτα ικανοποιημένοι και δεν θα εγκατέλειπαν με τίποτα την περιοχή. «Μας έκαναν πρόταση να πουλήσουμε το σπίτι, αλλά δεν τίθεται τέτοιο ζήτημα. Το σπίτι μας δεν έχει τιμή. Είναι κομμάτι πλέον του εαυτού μας», αναφέρει η Ρούλα. Η ίδια θεωρεί ότι ο δήμος και η κυβέρνηση θα έπρεπε να δώσουν περισσότερα κίνητρα, ώστε οι πρωτευουσιάνοι να επιστρέψουν στην παλιά πόλη.

Το σαλόνι αποτελεί το αγαπημένο δωμάτιο της οικογένειας, ενώ για χαλάρωση και παιγνίδι προσφέρεται η εσωτερική αυλή, όπου τα παιδιά περνούν αρκετό από τον ελεύθερό τους χρόνο. «Αν και γενικά είμαι υπερβολική με την καθαριότητα και το συγύρισμα, στο σαλόνι επικρατεί μονίμως ακαταστασία. Εκεί βρίσκονται όλα τα παιγνίδια, τα χρωματιστά μολύβια, η τηλεόραση και ένα σωρό άλλα αντικείμενα, αλλά και ακριβά έπιπλα και έργα τέχνης, που δένουν μεταξύ τους και κάνουν την ατμόσφαιρα ζεστή και δημιουργική», εξηγεί η ιδιοκτήτρια του σπιτιού.

Το μισογκρεμισμένο σπίτι στη Χρυσαλινιώτισσα, που με πολύ κόπο και αγάπη στήθηκε σχεδόν από την αρχή, αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους νέους ιδιοκτήτες του. Σημειώνουμε ότι το ξεκίνημα για επιστροφή νεαρών ζευγαριών στην παραδοσιακή αυτή γειτονιά της πρωτεύουσας έγινε με την εφαρμογή του Σχεδίου Αναζωογόνησης της Χρυσαλινιώτισσας, έργο που υλοποιήθηκε από το Ενιαίο Ρυθμιστικό Σχέδιο Λευκωσίας.

**«Νιώθουμε λες και ζούμε σε χωριό.  
Είμαστε σε μια γειτονιά που όλοι  
γνωρίζουν ο ένας τον άλλον. Το δέσιμο  
με τους ανθρώπους είναι πολύ στενό»**



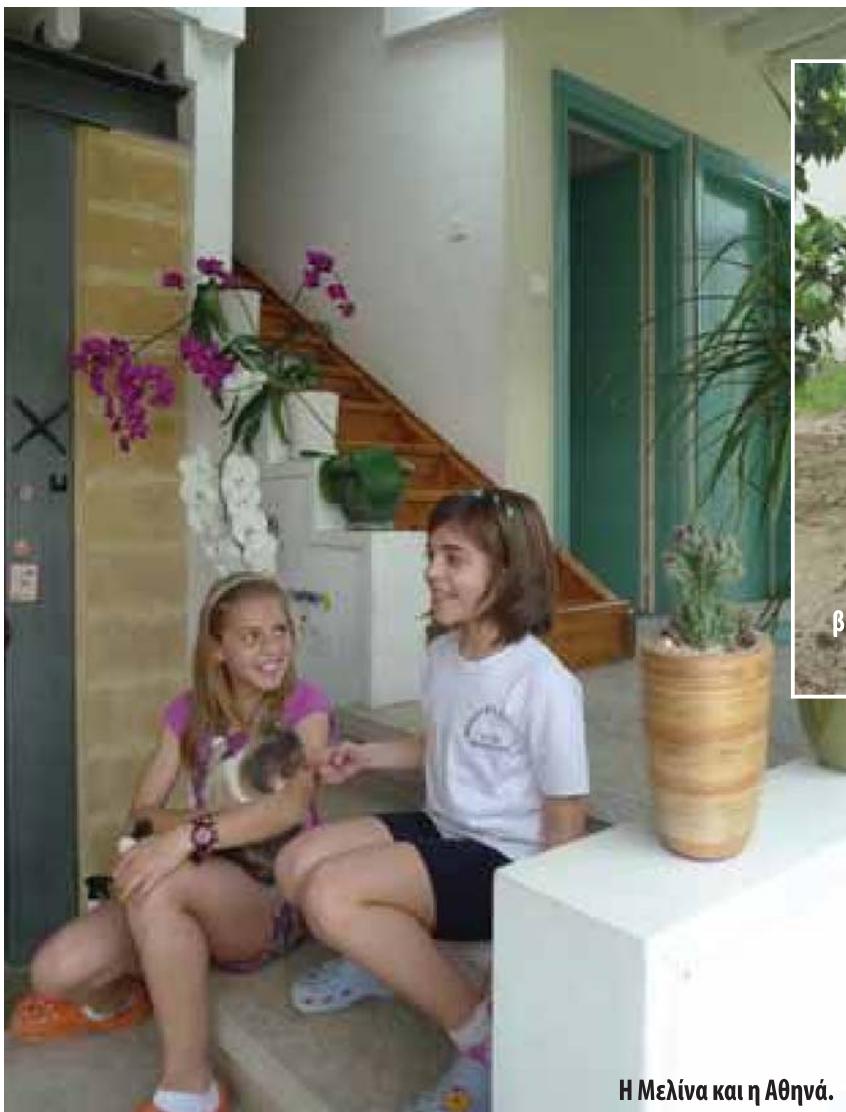
## Ένα παλιό οικοδόμημα με αρχοντική αύρα στους Αγίους Ομολογητές

Η οικογένεια  
Χρυσάνθου.

Το σπίτι του Γιώργου και της Ιζαμπέλ Χρυσάνθου βρίσκεται στην καρδιά των Αγίων Ομολογητών. Φτάνοντας εκεί, μας υποδέχθηκαν δύο γελαστά μουτράκια. Η Μελίνα και η Αθηνά, ηλικίας 10 και 9 χρονών αντίστοιχα, κρατώντας στην αγκαλιά τις πανέμορφες γάτες τους, άνοιξαν την πόρτα και μας καλωσόρισαν στο σπίτι τους. Ένα παλιό οικοδόμημα με αρχοντική αύρα. Η διατηρητέα κατοικία αν και δεν έχει τα κλασ-

σικά παραδοσιακά στοιχεία (καμάρες κ.ά.) είναι διαμορφωμένη με τέτοιον τρόπο που σε κάνει να αναπολείς με νοσταλγία το παρελθόν. Με δύο εσωτερικές αυλές, ξεχωριστά δωμάτια για ξένους, ευρύχωρο σαλόνι, μιαν υπέροχη κουζίνα, η οποία το καλοκαίρι ενώνεται με την αυλή και προσφέρεται για νυχτερινές φιλικές συνάξεις με παγωμένο κρασί και μπύρα, το σπίτι της οικογένειας Χρυσάνθου σε προκαλεί να το εξερευνήσεις.

Ο Γιώργος μεγάλωσε στους Αγίους Ομολογητές και ανέκαθεν ήθελε να αγοράσει ένα παλιό σπίτι και να το φτιάξει. Συνοδοπόρος στην αναζήτηση αυτή ήταν η σύζυγός του Ιζαμπέλ, η οποία κατάγεται από το Λουξεμβούργο και επίσης έχει αδυναμία στις διατηρητέες οικοδομές. Όταν πρωτοείδαν το σπίτι στην οδό Κριεζή δεν ενθουσιάστηκαν. Ήταν σε κακό χάλι. Χρησιμοποιείτο ως κατοικία και αποθήκη, και πολλά δωμάτια ήταν μισογκρεμισμένα. Πηγανούσαν για έναν περίπου μήνα μέχρι να πάρουν την απόφαση να το αγοράσουν. Στο μυαλό τους άρχισαν σιγά-σιγά να το φαντάζονται πως θα ήταν μετά την αναπαλαίωση και συμφώνησαν να κάνουν το μεγάλο βήμα. Προχώρησαν στην αγορά της κατοικίας το 2002 και με τη βοήθεια του αρχιτέκτονα Νέαρχου Κληρίδη άρχισαν τις ερ-



Η Μελίνα και η Αθηνά.

γασίες αναμόρφωσης. Η διαδικασία διήρκεσε πέντε χρόνια, αλλά άξιζε τον κόπο.

«Το σχέδιο επιδότησης για τις διατηρητέες κατοικίες μάς βοήθησε πολύ, αλλά δεν ήταν αυτό το κίνητρό μας για να αγοράσουμε το σπίτι. Ήταν κάτι το οποίο θέλαμε πολύ και τελικά καταφέραμε να το αποκτήσουμε», αναφέρει ο Γιώργος.

Οι νέοι ιδιοκτήτες προσπάθησαν να διατηρήσουν ό, τι παραδοσιακό στοιχείο υπέρρχε στο

χώρο, αλλά χρειάστηκε να κάνουν και αρκετές νέες κατασκευές. Ένα μεγάλο κομμάτι του σπιτιού κτίστηκε ξανά με πλιθάρι, ενώ τα δωμάτια των ζένων κτίστηκαν με τούβλο. Η Ιζαμπέλ μάς λέει πως επιστρεύθηκαν παλιοί τεχνίτες για να φτιάξουν τους τοίχους με πλιθάρι και πελεκάνοι που έφτιαχναν στο χέρι ένα-ένα τα ζύλινα παραθυρόφυλλα και δείχνει πραγματικά εντυπωσιασμένη με την ποιότητα της δουλειάς



Ο Γιώργος προσπαθεί να αναπτύξει τη βιολογική καλλιέργεια, αλλά ακόμη βρίσκεται στο στάδιο του πειραματισμού.

αυτών των ανθρώπων.

Το εσωτερικό του σπιτιού έχει αρκετά μοντέρνα στοιχεία και συνδυάζει πολλά υλικά (ξύλο, πέτρα, σίδερο). Οι αυλές έχουν πιο παραδοσιακό χαρακτήρα με πιθάρια, μεγάλες πηλινες γλάστρες με λουλούδια όλων των αποχρώσεων και πλακόστρωτο. Στη μικρότερη αυλή ο Γιώργος προσπαθεί να αναπτύξει τη βιολογική καλλιέργεια, αλλά ακόμη βρίσκεται στο στάδιο του πειραματισμού, αφού τα φρούτα και λαχανικά δύσκολα επιβιώνουν χωρίς τη χρήση φυτοφαρμάκων.

Η Μελίνα και η Αθηνά φαίνονται ν' απολαμβάνουν τη ζωή στο νέο τους σπίτι. Η γειτονιά στην οποία μεγαλώνουν είναι ήσυχη, οι άνθρωποι πολύ φιλικοί και η κίνηση μειωμένη. Συνεπώς μπορούν να πηγαίνουν στο σχολείο με τα πόδια (είναι αρκετά κοντά) και τ' απογεύματα παιζουν ανέμελα με τις φίλες τους στη γειτονιά. Κοντά βρίσκεται και το σπίτι της γιαγιάς (μητέρας του Γιώργου), οπότε δεν χάνουν ευκαιρία να την επισκέπτονται.

**Η Μελίνα και η Αθηνά μπορούν να πηγαίνουν στο σχολείο με τα πόδια και τ' απογεύματα παίζουν ανέμελα με τις φίλες τους στη γειτονιά**